INTERNATIONALE HANDEL EN LOGISTIEK MONITOR

Mei 2022

Atradius
Managing risk, enabling trade

evofenedex

Trends in EXPORT

Ontwikkeling wereldhandel voor het bedrijf in de afgelopen maand
(basis: allen)

1 Makkelijker
2 Onveranderd
3 Moeilijker
4 Geen opgave

Problemen wereldhandel lijken over piek heen

Ruim de helft van de ondervraagde bedrijven geeft aan dat de wereldhandel voor hun bedrijf moeilijker verloopt dan een jaar geleden. In maart lag dat aandeel hoger met ruim drie op de vijf bedrijven, waarmee in die periode een piek lijkt te zijn bereikt, omdat in de periodes daarvoor het aandeel ook lager was dan in maart. We kunnen echter ook te maken hebben met een uitschieter in maart en concluderen dat het aandeel bedrijven voor wie de wereldhandel moeizamer verloopt dan een jaar geleden rond de 50% ligt.

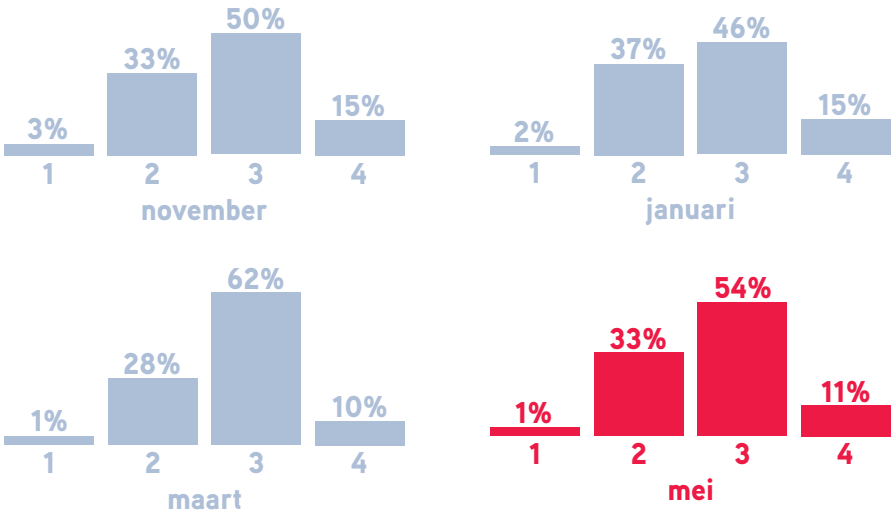

BEDRIJFSECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN

Omzetontwikkeling ten opzichte van een jaar geleden
(basis: allen)

1 Beter
2 Onveranderd
3 Slechter
4 Geen opgave

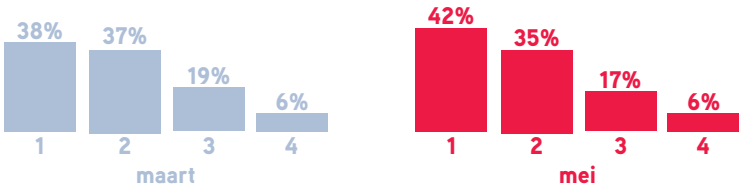

Omzetontwikkeling blijft gelijk

Circa twee op de vijf bedrijven geven aan dat de omzet beter is dan een jaar geleden en voor bijna een zesde juist slechter. Per saldo (25%) zijn er meer bedrijven met een positieve dan een negatieve omzetontwikkeling. In januari 2022 lag dat saldo hoger (34%) en ten opzichte van maart 2022 (19%) en november 2021 (23%) is het verschil niet significant. We kunnen in ieder geval concluderen dat de omzetontwikkeling ten opzichte van een jaar geleden de afgelopen periode niet is veranderd ten opzichte van de voorgaande periode.

Winstontwikkeling ten opzichte van een jaar geleden
(basis: allen)

1 Beter
2 Onveranderd
3 Slechter
4 Geen opgave

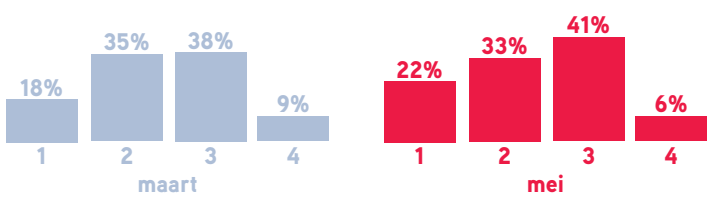

Winstontwikkeling gelijk aan vorige periode

Ongeveer een vijfde van de ondervraagde bedrijven geeft aan dat de winst van het bedrijf ten opzichte van vorig jaar is gestegen, maar circa twee vijfde geeft aan dat de winst slechter is dan een jaar geleden waardoor per saldo het aandeel bedrijven met positieve winstontwikkeling negatief is (-19%), wat vrijwel exact gelijk is aan wat we in maart 2022 hebben gemeten. In januari 2022 en november 2021 was dat saldo minder negatief met respectievelijk -6% in januari 2022 en -7% in november 2021.

Gemiddelde omzetstijging ten opzichte van een jaar geleden
(basis: omzet is beter dan een jaar geleden)

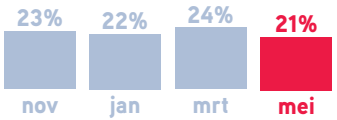

Gemiddelde omzetstijging onveranderd

De 42% bedrijven die aangaven dat de omzet was gestegen ten opzichte van vorig jaar gaven gemiddeld aan dat de omzet met 21% was gestegen, wat niet noemenswaardig verschilt van de voorgaande metingen.

Gemiddelde omzetdaling ten opzichte van een jaar geleden
(basis: omzet is slechter dan een jaar geleden)

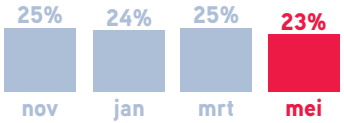

Gemiddelde omzetdaling gelijk gebleven

De 17% van de bedrijven die aangaven dat de omzet slechter is dan een jaar geleden gaven gemiddeld aan dat het daarbij om een omzetdaling ging van 23%, wat niet noemenswaardig verschilt van voorgaande metingen.

Gemiddelde winststijging ten opzichte van een jaar geleden
(basis: winstgevendheid is beter dan een jaar geleden)

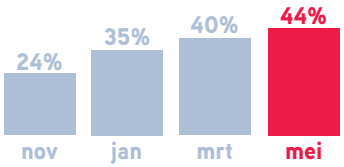

Gemiddelde winststijging gelijk gebleven

De 22% bedrijven die aangaven dat de winst was gestegen ten opzichte van een jaar geleden gaven gemiddeld aan dat het daarbij om een winststijging van 44% ging. Daarmee is de winststijging niet significant hoger dan in maart, maar wel ten opzichte van de perioden daarvoor.

Gemiddelde winstdaling ten opzichte van een jaar geleden
(basis: winstgevendheid is slechter dan een jaar geleden)

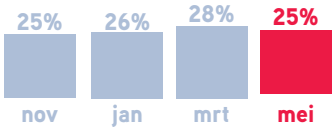

Gemiddelde winstdaling onveranderd

De 41% bedrijven die aangaven dat de winst was gedaald ten opzichte van een jaar geleden gaven gemiddeld aan dat het daarbij ging om een winstdaling van 25%, wat niet noemenswaardig verschilt van de voorgaande metingen.

VERSTORINGEN 1/2

Momenteel sprake van verstroningen in de bedrijfsvoering
(basis: allen)

1 Nee
2 In enige mate
3 In sterke mate
4 Geen opgave

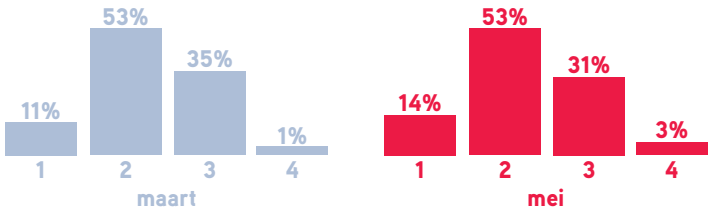

Aandeel en mate verstoringen gelijk

Bijna negen op de tien bedrijven geven aan dat er momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering. Dat verschilt niet significant van voorgaande metingen. Ook de mate waarin er sprake is van verstoringen verschilt niet wezenlijk van voorgaande metingen. Kortom, het aandeel bedrijven dat verstoringen ervaart en de mate waarin is gelijk aan voorgaande meetperioden.

Acties om effect verstoringen te minimaliseren
(basis: momenteel sprake van verstoringen in de bedrijfsvoering)

Prijsverhogingen nog steeds meest genoemde actie

Bedrijven met verstoringen in de bedrijfsvoering proberen het vaakst het effect van verstoringen te minimaliseren met prijsverhogingen en op afstand op de tweede plaats door het aanleggen van voorraden. Alle resultaten verschillen niet noemenswaardig van de voorgaande metingen.

Acties	nov	jan	mrt	mei
Prijsverhogingen	48%	58%	55%	55%
Voorraden aanleggen	47%	44%	38%	41%
Overstap nieuwe leveranciers	24%	28%	28%	26%
Nieuwe markten zoeken	21%	20%	23%	24%
Nauwere/andere samenwerking/nieuwe spelers	20%	23%	23%	16%
Actief HR beleid	14%	15%	13%	16%
Investeren in digitalisering en IT	13%	17%	11%	15%
Supply chain verleggen	15%	13%	16%	13%
Andere producten verhandelen	9%	9%	10%	11%
Scenarioplanning toepassen	12%	9%	12%	10%
Werken met een ad hoc of supply chain crisisteam	10%	6%	11%	8%
Samenwerken met bedrijven uit andere ketens	6%	9%	9%	8%
Robotisering	6%	6%	5%	4%
Investeren in een ander businessmodel	4%	4%	3%	4%

Verstoringen waarvan sprake is in de bedrijfsvoering
(basis: momenteel sprake van verstoring in de bedrijfsvoering)

Personeelstekort vaker genoemd

57% van de bedrijven waar momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering geeft aan dat het om gebrek aan grondstoffen gaat, wat neerkomt op circa de helft van het totaal aantal bedrijven. Het aandeel bedrijven dat personeelstekort ervaart als verstoring is vrijwel even groot en ligt hoger dan we in januari en maart zagen. Oorlogs(dreiging) is deze maand, na een forse stijging in maart 2022, gelijk gebleven. Alle overige resultaten zijn ook niet noemenswaardig veranderd met uitzondering van 'niet kunnen reizen' en 'overheidsmaatregelen vanwege corona'. Van deze verstoringen is momenteel nog nauwelijks sprake. Dat was in het begin van het jaar wel anders.

Verstoring	nov	jan	mrt	mei
Gebrek aan grondstoffen	57%	55%	59%	57%
Personeelstekorten/arbeidsmarkt	54%	49%	48%	56%
Hoge energieprijzen/stroomtekort	30%	37%	46%	50%
Logistiek	49%	41%	46%	40%
Onvoorspelbare vraag	19%	18%	23%	27%
Oorlog(sdreiging)	0%	5%	28%	26%
Oplopende personele kosten vast	17%	20%	21%	24%
Ziekteverzuim	26%	34%	29%	23%
Oplopende personele kosten flexkrachten	15%	18%	16%	17%
Tekort aan verpakkingsmaterialen	19%	18%	16%	15%
Teruglopende vakkennis in het bedrijf	10%	12%	9%	14%
Sancties/export controle/dual use	4%	5%	16%	11%
Afnemende vraag	8%	8%	11%	11%
Verslechtering betalingsgedrag	9%	11%	10%	11%
Chipstekorten	13%	11%	12%	10%
Explosieve toename vraag	11%	13%	8%	9%
Overheidsmaatregelen in het algemeen	10%	15%	8%	6%
Onduidelijke douane-procedures	10%	9%	7%	5%
Niet kunnen reizen	28%	23%	12%	4%
Overheidsmaatregelen vanwege corona	18%	25%	9%	4%
Financiering	7%	3%	3%	4%
Onbetrouwbare IT systemen	2%	4%	2%	2%
Natuurrampen	2%	2%	0%	2%
Hacking/cybersecurity issues	3%	2%	2%	1%
Non tarifaire maatregelen	1%	1%	0%	0%

VERSTORINGEN 2/2

Verstoringen in logistiek
(basis: momenteel sprake van logistieke verstoringen in de bedrijfsvoering)

Levertijden blijven het grootste probleem

40% van de bedrijven waarbij momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering geeft aan dat het daarbij (mede) om verstoringen in de logistiek gaat. In veruit de meeste gevallen gaat het bij deze groep om problemen met levertijden. Issues bij rederijen (containers) volgen op enige afstand op de tweede plaats en werd alleen in november 2021 vaker genoemd. Alle overige resultaten zijn niet wezenlijk veranderd ten opzichte van de voorgaande metingen.

Verstoring	nov	jan	mrt	mei
Levertijden	73%	71%	68%	73%
Issues rederijen	74%	60%	65%	58%
Weg: chaffeurstekorten, congestie	28%	32%	29%	36%
Tekort aan logistiek personeel	21%	23%	27%	24%
Tekort aan verpakkingsmaterialen	20%	19%	21%	18%
Beperkte capaciteit lijndiensten luchtvracht	14%	15%	20%	8%
Gebrek aan opslag	7%	7%	9%	8%
Trein: capaciteit, reparaties schade agv weer	4%	2%	1%	4%
Gebrek aan digitale infrastructuur in de keten	3%	3%	4%	3%
Problematiek met kustwerken	1%	0%	0%	1%
Problematiek met infrastructuur binnenvaart	2%	1%	2%	0%

Meeste impact verstoringen
(basis: momenteel sprake van verstoringen)

1 Export
2 Import
3 Beide ongeveer gelijk
4 Geen opgave

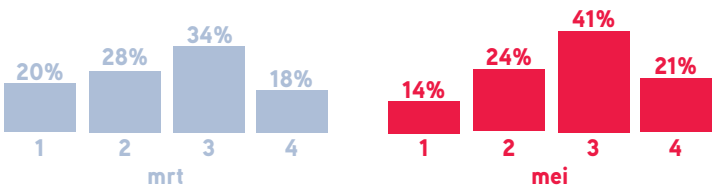

Verstoringen hebben iets meer impact op import

Volgens 65% van de respondenten van bedrijven die verstoringen ervaren in de bedrijfsvoering hebben de verstoringen impact op de import en in 55% van de gevallen (ook) op de export. Dat verschilt niet wezenlijk van voorgaande metingen. Relatief de meeste de bedrijven die verstoringen ervaren, geven aan dat het de export net zo hard raakt als de import.

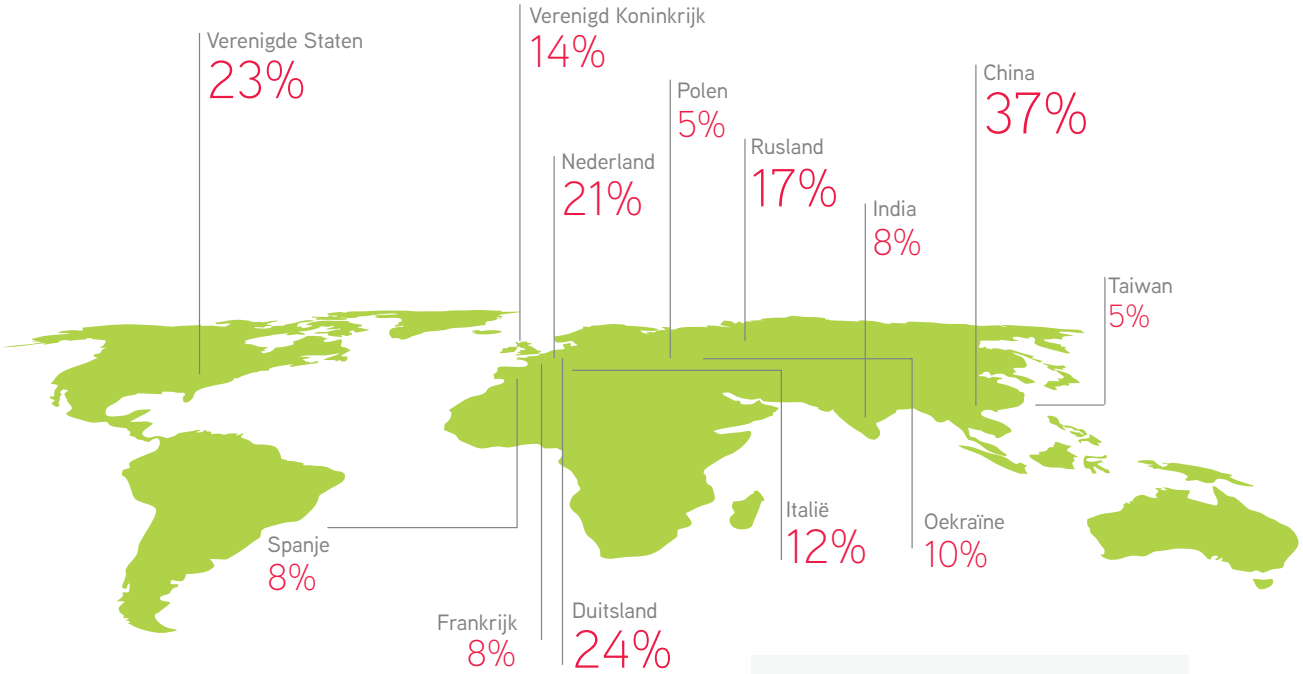

Top 25 landen met verstoringen goederenstromen
(basis: noemt logistiek als verstoring in de bedrijfsvoering)

Meeste verstoring nog steeds met China

Gevraagd aan de bedrijven die logistieke verstoringen noemden als verstoring van de bedrijfsvoering in welke landen ze het meest verstoringen in de goederenstromen ondervonden, levert China onveranderd als koploper op. In totaal werden 56 landen genoemd. Duitsland wordt wat vaker genoemd dan in maart en januari 2022. Alle overige resultaten zijn niet noemenswaardig veranderd. De stijging van Rusland en Oekraïne in maart 2022 heeft zich deze meetperiode niet verder doorgezet.

Maand	nov	jan	mrt	mei
China	45%	47%	38%	37%
Duitsland	18%	13%	15%	24%
Verenigde Staten	25%	22%	21%	23%
Nederland	24%	25%	20%	21%
Rusland	6%	1%	21%	17%
Verenigd Koninkrijk	24%	23%	17%	14%
Italië	8%	12%	8%	12%
België	12%	13%	5%	12%
Oekraïne	1%	2%	15%	10%
Frankrijk	11%	7%	7%	8%
Spanje	8%	5%	5%	8%
Polen	0%	2%	9%	5%
Taiwan	8%	8%	5%	5%
Vietnam	9%	5%	4%	5%
Maleisië	5%	5%	4%	5%
Saoedi-Arabië	4%	2%	2%	5%
India	13%	8%	8%	4%
Singapore	2%	4%	5%	4%
Hongkong	6%	5%	4%	4%
Zuid-Korea	7%	3%	4%	4%
Turkije	6%	3%	4%	4%
Roemenië	4%	5%	4%	4%
Japan	6%	3%	3%	4%
Australië	6%	0%	3%	4%
Hongarije	0%	0%	3%	4%

VERWACHTE DUUR

Verwachte duur verstoringen op de bedrijfsvoering
(basis: momenteel sprake van verstoringen op bedrijfsvoering)

1 Tot eind 2021
2 Tot in 2022
3 Tot in 2023
4 Tot na 2023
5 Geen opgave

Verwachte duur impact schuift door

Net als bij de vorige meting zien we dat relatief de grootste groep geen uitspraak durft te doen over de duur van de impact. Dacht in november 2021 nog 41% dat het tot in 2022 zou duren, nu is dat nog maar 4%, wat ook lager is dan we in maart en januari 2022 zagen. 57% van de bedrijven die verstoringen ervaren, verwachten dat het minimaal tot in 2023 gaat duren.

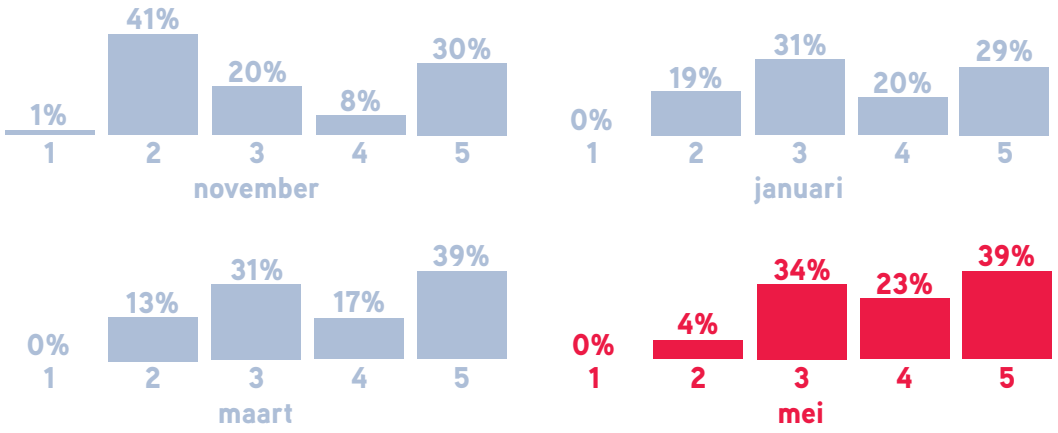

FINANCIËLE GEVOLGEN

Verandering betalingsgedrag afnemers door verstoringen
(basis: verstoringen zijn van invloed op betalingen afnemers)

1 Sneller
2 Op tijd
3 Later
4 Niet

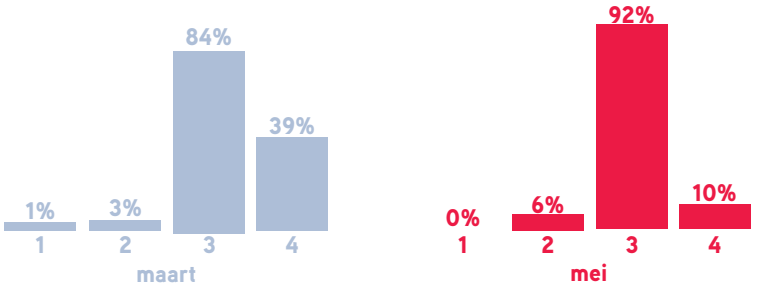

Aandeel niet betalende afnemers gedaald

Aangezien het betalingseffect per afnemer verschillend kan zijn, konden respondenten meerdere antwoorden kiezen op de vraag welk effect de verstoringen hadden in het betalingsgedrag. Net als in de voorgaande metingen zien we dat in overgrote meerderheid van de gevallen latere betalingen aan de orde zijn. In maart was dat aandeel gedaald en het aandeel afnemers dat helemaal niet betaalt, was gestegen. Deze ongunstige ontwikkeling is nu weer omgedraaid, want het aandeel bedrijven met niet betalende afnemers ligt lager dan in voorgaande meetperioden.

Invloed verstoringen op faillissementen
(basis: momenteel verstoringen in de bedrijfsvoering)

1 Positief
2 Niet
3 Negatief
4 Geen opgave

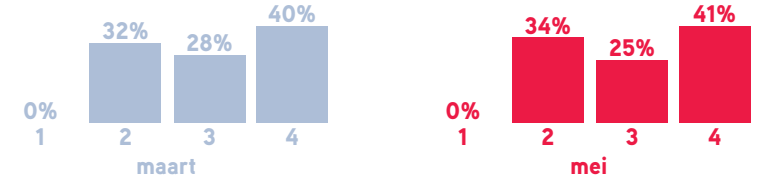

Invloed verstoringen op faillissementen gelijk

Van de 86% bedrijven die aangaven dat er sprake was van verstoringen in de bedrijfsvoering denkt 25% dat de verstoringen een negatieve invloed zullen hebben op faillissementen in de sector, wat neerkomt op een negatieve verwachting bij 22% van het totaal aantal ondervraagde bedrijven. Volgens een iets grotere groep zal het geen invloed hebben en relatief de meeste respondenten kunnen er geen uitspraak over doen. Ten opzichte van de meting van maart 2022 zien we geen verschillen. In januari 2022 en november 2021 waren er meer bedrijven die aangaven dat verstoringen geen effect hebben op faillissementen in de sector en minder bedrijven die van mening waren dat het hier wel effect op zal hebben.

Geeft aan dat verstoringen invloed hebben op betalingen afnemers
(basis: momenteel sprake van verstoringen in de bedrijfsvoering)

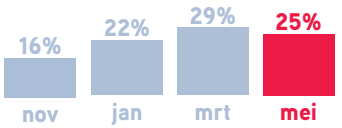

Invloed verstoringen op betalingen gelijk gebleven

25% van de bedrijven waar momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering geeft aan dat deze verstoringen invloed hebben op betalingen van de afnemers, wat neerkomt op 22% van het totaal aantal bedrijven. Dat is gelijk aan januari en maart 2022 en hoger dan we in november 2021 zagen.

Aandeel omzet dat verbonden is aan verstoord betalingsgedrag
(basis: verstoringen hebben invloed op betalingen afnemers)

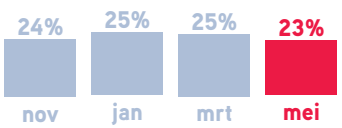

Effect verstoorde betalingen op omzet onveranderd

De 25% bedrijven die aangaven dat er sprake is van verstoord betalingsgedrag als gevolg van de verstoringen geven gemiddeld aan dat deze verstoorde betalingen 23% van de omzet raken, wat nauwelijks verschilt van voorgaande metingen.

PERSONELE ONTWIKKELINGEN 1/2

Ontwikkeling ziekteverzuim ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

1 Toegenomen
2 Onveranderd
3 Afgenomen
4 Geen opgave

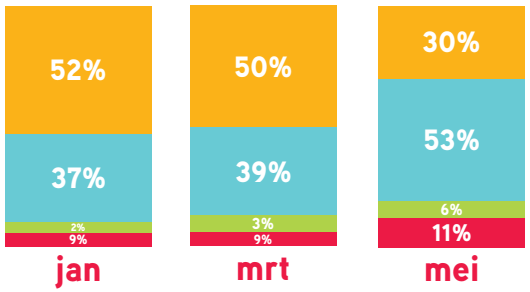

Ziekteverzuim over de piek heen

De helft van de bedrijven geeft aan dat het ziekteverzuim ten opzichte van vorig jaar onveranderd is. Bij 30% van de bedrijven ligt het ziekteverzuim wel hoger, maar dit aandeel is lager dan we in voorgaande metingen zagen. Zeker in de eerste maanden van 2022 lag bij de meerderheid van de bedrijven het ziekteverzuim hoger dan een jaar geleden het geval was. Nu is dat aandeel aanmerkelijk gedaald, waarmee het ziekteverzuim over haar piek heen lijkt te zijn.

Ontwikkeling aantal werknemers ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

1 Toegenomen
2 Onveranderd
3 Afgenomen
4 Geen opgave

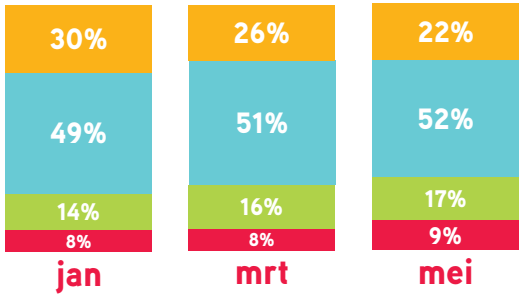

Stijging aantal werknemers gelijk aan maart

Ruim een vijfde van de bedrijven geeft aan dat het aantal werknemers ten opzichte van vorig jaar is toegenomen. Het aandeel bedrijven dat aangeeft dat het aantal werknemers is afgenomen is kleiner. Voor de meeste bedrijven is het aantal werknemers gelijk gebleven. Alle resultaten zijn gelijk aan die van maart 2022. In de metingen daarvoor lag het aandeel bedrijven met een toename van het aantal werknemers wat hoger.

Ontwikkeling aantal vacatures ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

1 Toegenomen
2 Onveranderd
3 Afgenomen
4 Geen opgave

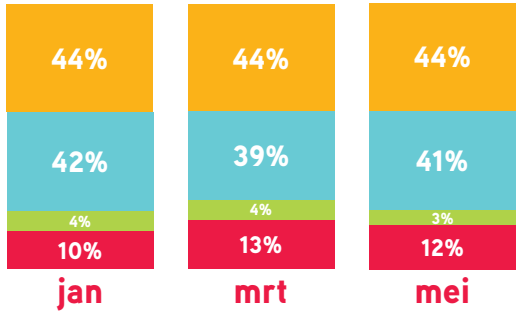

Ongewijzigd aandeel met stijging aantal vacatures

Ruim twee op de vijf bedrijven hebben momenteel meer vacatures open staan dan een jaar geleden. Een zeer bescheiden aandeel heeft het aantal zien afnemen en circa twee op de vijf bedrijven staan er op dit punt hetzelfde voor als een jaar geleden. Dat zegt overigens niets over het aantal vacatures dat ze momenteel open hebben staan. Het zijn alleen even veel bedrijven als een jaar geleden. Ten opzichte van voorgaande metingen is er niets veranderd ten aanzien van de ontwikkeling van het aantal vacatures ten opzichte van een jaar geleden.

PERSONELE ONTWIKKELINGEN 2/2

Ontwikkeling personele kosten ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

1 Toegenomen
2 Onveranderd
3 Afgenomen
4 Geen opgave

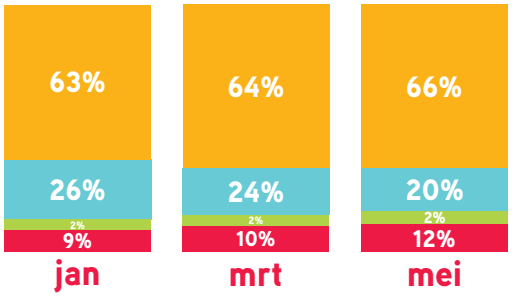

Stijging personele kosten onveranderd 2022

Bij circa twee op de drie bedrijven zijn de personele kosten gestegen ten opzichte van een jaar geleden. We hebben al eerder gezien dat bij ruim drie op de vier bedrijven de totale kosten waren gestegen en kunnen daaruit concluderen dat de stijging van de personele kosten daar een zeer groot deel van uitmaakt. De ontwikkeling van de personele kosten ten opzichte van een jaar geleden is niet veranderd ten opzichte van de metingen in maart en januari 2022. In november 2021 lag die toename wat lager en oordeelden meer bedrijven dat het gelijk was.

Ontwikkeling mismatch vraag en aanbod ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

1 Toegenomen
2 Onveranderd
3 Afgenomen
4 Geen opgave

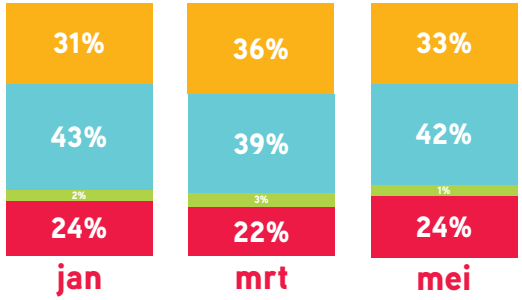

Ontwikkeling mismatch vraag en aanbod gelijk

Volgens een derde van de bedrijven is de mismatch tussen vraag en aanbod momenteel groter dan een jaar geleden. Circa twee op de vijf bedrijven zijn van mening dat er op dit punt niets is veranderd en bijna een kwart moet het antwoord schuldig blijven. Geschetste ontwikkeling verschilt niet noemenswaardig van die van de voorgaande metingen.

Ontwikkeling kwaliteit personeel ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

1 Toegenomen
2 Onveranderd
3 Afgenomen
4 Geen opgave

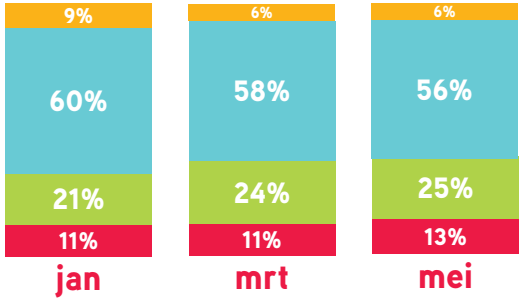

Ontwikkeling kwaliteit personeel onveranderd

Een kwart van de ondervraagde bedrijven geeft aan dat de kwaliteit van het personeel is afgenomen ten opzichte van een jaar geleden en dat zijn er circa 4x zo veel als bedrijven die een toename van de kwaliteit hebben geconstateerd. Een ruime meerderheid ziet geen verschil in de kwaliteit van het personeel ten opzichte van een jaar geleden. Alle resultaten zijn gelijk aan die van voorgaande metingen.